

Thema de Voedselbank en de Moesakker

Op onze moestuinvereniging de Moesakker geven leden al een aantal jaren wekelijks vrijwillig iets van hun oogst aan de voedselbank Utrechtse Heuvelrug. Voor sommige mensen een zeer bekend verschijnsel waar ze (graag) aan meedoen. Maar we ontdekken dat er ook (nieuwe) tuinders zijn die daar nog niet over hebben gehoord en dus ook niet (kunnen) weten hoe dat gaat.

In deze themanieuwsbrief willen we daar duidelijkheid over geven en willen we de aandacht voor (de inzameling voor) de voedselbank graag vergroten.

In deze nieuwsbrief treft u eerst een algemeen deel aan over een voedselbank: wat is en doet een voedselbank. Hoe komen ze aan hun voedsel en geld? Hoe draaien ze? Daarna treft u een interview aan met Moniek Noordermeer, onze contactpersoon vanuit de voedselbank Utrechtse Heuvelrug. Wat drijft haar om als vrijwilliger te werken aan deze thematiek? Wat doet ze zoal?

En dan: wat kunnen Moesakker-leden doen? En hoe gaat dat in z'n werk?

Als laatste een korte beschrijving van de pilot van 2021 om een (kleine) voedselbank-tuin op te zetten en te onderhouden op de Moesakker. Wie weet wordt dit zo'n doorslaand succes dat we als vereniging er volgend jaar een grote(re) tuin voor vrij willen/kunnen maken!

Voedselbanken

Een voedselbank is een liefdadigheidsinstelling die kosteloos levensmiddelen verstrekt aan mensen die financieel niet of nauwelijks in staat zijn om in hun levensonderhoud te voorzien en ter voorkoming van verspilling van voedsel. In het kort luidt de doelstelling:

'MENSEN HELPEN EN
VOEDSELVERSPILLING
VOORKOMEN'

VOEDSELBANKEN.NL
Utrechtse Heuvelrug

De coördinator van de Voedselbank voor de Moesakker is Moniek Noordermeer. Zij schreef voor deze nieuwsbrief het onderstaand artikel.

"Al een paar jaar doneren tuinders van de Moesakker wekelijks verse groenten aan de Voedselbank. Superfijn, want er gaat niets boven verse groenten. En het is (helaas!) echt heel hard nodig. Hieronder geef ik u wat achtergrondinformatie over de Voedselbank.

Sinds wanneer bestaat de Voedselbank?

Voedselbanken kennen nog geen lange historie in Nederland. Ze zijn ontstaan in de Verenigde Staten en vandaar vond het idee zijn weg via Canada naar Europa. Frankrijk opende de eerste Europese voedselbank in 1984. België volgde in 1986. Pas in 2002 werd de eerste Nederlandse voedselbank geopend. Momenteel zijn er in Nederland 171 zelfstandige Voedselbanken en 6 Regionale Distributiecentra. Allen zijn lid van de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken. Voedselbank Utrechtse Heuvelrug is in 2011 afgesplitst van Voedselbank Zeist.

Wie maken gebruik van de Voedselbank?

In de gemeente Utrechtse Heuvelrug zorgen wij wekelijks voor gevulde voedselkragen voor ca. 75 gezinnen. Deze gezinnen, of alleenstaanden, zijn (vaak door onvoorziene omstandigheden plotseling) in financiële problemen gekomen. En geloof me, het kan iedereen overkomen! Wanneer het besteedbaar inkomen voor voeding en kleding onder een bepaalde norm komt, kun

je voor een voedselpakket in aanmerking komen. Dit is overigens niet vrijblijvend. Klanten gaan onder begeleiding van een deskundig beoordelaar (meestal een maatschappelijk werker) of een begeleider actief aan de slag met het aanpakken van hun problemen. Iedere drie maanden bekijkt de beoordelaar samen met de klant of de klant zich financieel al kan redden of dat verlenging van het wekelijkse voedselpakket gewenst is. Meeste gezinnen maken slechts een paar maanden gebruik van de Voedselbank en ervaren het als een cruciale ondersteuning om uiteindelijk weer zelfstandig verder te kunnen.

Hoe gaat het in zijn werk bij de Voedselbank?

Onze Voedselbank staat elke week weer voor de uitdaging om zo'n 75 kragen gevuld te krijgen met ca. 30-35 producten per krat. Een team van ca. 80 vrijwilligers is hiermee actief.

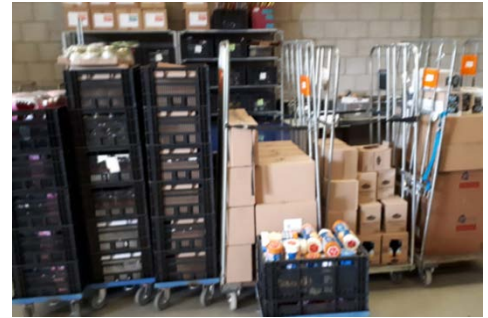
Drie keer per week rijden chauffeurs met onze bus langs vaste afhaalpunten en brengen de producten naar het assemblagemagazijn, een loods aan de Boswijklaan in Doorn. Wekelijks worden op basis van de beschikbare producten inpaklijsten gemaakt en op vrijdag staat er een team klaar om de pakketten te vullen. Vervolgens worden de kragen door de chauffeurs naar de uitgifte punten in Doorn en Leersum gereden.

De cliënten van de Voedselbank halen hier hun pakket op, dat wordt uitgereikt door een team van gastvrouwen. Hiernaast is er nog een team dat de intake/toelatingen doet, een bestuur en een acquisitieteam, waar ik zelf ook deel van uitmaak. Ik onderhoud in Driebergen het contact met al onze voedselleveranciers (supermarkten, bakkers, moestuinen, ...) en ik organiseer inzamelacties.

Hoe komen we aan het voedsel?

Wij kopen geen voedsel, maar krijgen dit kosteloos van diverse leveranciers. Het gaat om voedsel dat niet meer verkocht kan worden, omdat het bijvoorbeeld uit het assortiment wordt gehaald, overvloedig op voorraad is, bijna op de THT is of een lichte beschadiging heeft opgelopen. Daarmee is dit voedsel voor de winkels onverkoopbaar geworden. De kwaliteit is echter goed en wordt door ons voor ontvangst gecontroleerd. Dat vinden wij belangrijk en daarom spannen wij ons in om jaarlijks het certificaat 'voedselveiligheid' te behouden.

Ook wordt er door de middenstand en medebewoners van de gemeente Utrechtse Heuvelrug veel voor de Voedselbank gedaan. Zo wordt er ruimhartig gegeven bij inzamelingsacties bij diverse supermarkten.

Heeft u ook iets over voor de Voedselbank?

U kunt zich voorstellen dat we ook graag zoveel mogelijk vers in de pakketten willen. Daarom zijn we zo blij met alle donaties uit de moestuinen. Het seizoen gaat weer bijna van start. Doet u mee? Leg de groenten die u kunt missen donderdag(avond) in de blauwe krat, dan zorgen wij voor een beste bestemming.

*Alvast heel erg veel dank,
Moniek Noordermeer*

*Coördinatie Acquisitie Driebergen
Voedselbank Utrechtse Heuvelrug"*

Interview met Moniek Noordermeer van de Voedselbank Utrechtse Heuvelrug

Moniek is een actieve en vrolijke kersverse vijftiger. Ze is getrouwd en heeft een zoon van 15 jaar. Ze groeide op op een boerderij op het Brabantse platteland. Na de middelbare school ging ze aan de Universiteit van Wageningen studeren, Levensmiddelentechnologie. Op dat vlak heeft ze ook ruim 25 jaar gewerkt bij diverse grote bedrijven (bv. bij het voedingsmiddelenbedrijf Kraft Heinz) als kwaliteitsmanager, productie manager en verbeterprogramma manager. Enthousiast vertelt ze hoe belangrijk het is om de efficiency van bedrijven te verbeteren om juist ook zo tot de broodnodige verduurzaming te komen. De aandacht voor duurzaamheid heeft er toe geleid dat ze net voor de corona-tijd even een time-out heeft genomen om te onderzoeken hoe het zou zijn om als zelfstandig ondernemer nog dieper in de 'duurzaamheid' te duiken. Na het begin van de pandemie kon ze wel meer tijd besteden aan haar hobby's als lezen, wandelen en koken, maar helaas het korfbal bij Dalto moest opgeschort worden. Ze is benieuwd hoe het nu met haar conditie is, na ruim een jaar! Ondertussen is ze als zelfstandig consultant bezig aan haar eerste opdracht.

Als ras-echte optimist overviel haar in het begin van de corona-tijd de gedachte: hoe kan ik in deze tijd van dienst zijn voor mensen die het minder hebben dan ik? Vanuit haar opleiding en interesse kwam de voedselbank in beeld. Daar is ze nu volledig ingewerkt als vrijwilliger die de acquisitie van voedsel voor Driebergen verzorgt. Dat houdt in dat ze zorgt voor voedselverwerving door bezoeken aan supermarkten en door het opzetten van gerichte acties. Steeds zoekt ze naar manieren om processen te vereenvoudigen, bv. voor het inplannen van de 80 vrijwilligers. Ze had ontdekt dat de paaseitjes eigenlijk altijd ná Pasen komen, dat is natuurlijk ongezellig voor de cliënten. Ze is vóór Pasen naar de diverse grote winkels gegaan in Driebergen en heeft gevraagd of ze ieder zo'n 15 zakjes met eitjes zouden willen geven en dat lukte. Dat doen die bedrijven graag: ze gunnen de Voedselbank echt wat!

Moniek zou Moniek niet zijn als ze niet nog wat hooi op haar vork had genomen: ze heeft in een team voor de Voedselbanken Nederland meegewerkt aan de ontwikkeling van een app. Deze app functioneert als een soort 'marktplaats' voor de voedselbanken onderling. Stel dat één voedselbank 20 containers appels aangeboden heeft gekregen, dan kunnen ze die aanbieden via de app aan alle voedselbanken: weer een manier om voedselverspilling te voorkomen. En daarnaast worden deze appels goed besteed. Ze geeft ook trainingen om met deze app te werken. Lachend zegt ze: nou dat is dus de app Voorraadplank.

De Voedselbank heeft nu best voldoende vrijwilligers. Mocht je interesse hebben om mee te helpen als chauffeur of inpakker en of je je nu wilt inzetten voor 1 uur of 1 dag per week, neem dan via de mail contact op. info@voedselbankutrechtseheugelrug.nl

Moesakker en voedselbank:

Wat kan de Moesakker-tuinder doen?

Elke donderdag in het oogstseizoen kan ieder tuinder oogst inleveren. Dit jaar starten we vanaf de derde week van mei, dus vanaf donderdag 20 mei. Er staan 3 blauwe kratten gereed: 2 in het zgn. bushokje en 1 onder het mededelingenbord aan het begin van de tuin. De kratten worden op vrijdagmorgen vroeg opgehaald door de Voedselbank. 's Middags krijgen de cliënten van de Voedselbank al die heerlijke verse, biologische producten uitgedeeld! Elke tuinder kan wat hij/zij over heeft op een gegeven moment, op donderdag in het krat leggen. Laat in het groeiseizoen de courgettes gewoon niet te groot worden en leg er eentje in het krat. Elke krop sla of bosje bietjes is welkom. Ook aardbeien en ander fruit worden dankbaar aanvaard. Wilt u voor het inleveren de oogst wel even wassen en van zand ontdoen? En vooral het zachte fruit in goede bakjes doen, anders is het al geplet voor het uitgedeeld kan gaan worden.

De meeste groenten kunnen los in de blauwe kratten of anders in (papieren) zakken. Ook zou u in uw tuin speciaal iets voor de voedselbank kunnen kweken. Vooral 'gewone' groenten en fruit zijn geliefd, de meer 'exotische' groenten zoals pastinaak, mierikswortel, yacon, etc. doen het niet zo goed.

Zolang het oogstseizoen duurt blijven we elke donderdag inzamelen. Afhankelijk van het weer e.d. stoppen we zo midden oktober. Alle moestuinders worden hiervan tijdig op de hoogte gebracht via een mail/app en door een brief op het mededelingenbord.

Dus bij deze de oproep: lever op donderdag wat (overtollige) oogst in voor de Voedselbank! En alle beetjes helpen. Als ieder één stuk oogst neerlegt, hebben we aan het eind van de dag echt wel 3 kratten vol. Voor de zekerheid ook nog even het volgende: wat in de blauwe kratten ligt is dus voor de Voedselbank. We zijn gewend, vooral in het bushokje, dat we plantjes en stekjes e.d. mogen meenemen. Dat is heel fijn, maar dat meenemen geldt NIET voor wat in de blauwe kratten ligt.

KORTOM:

Hoe gaat het in zijn werk?

- Vanaf donderdag 20 mei staan er het gehele oogstseizoen elke donderdag 2 blauwe kratten in het bushokje en 1 onder het mededelingenbord bij het ijzeren hek;
- Elke tuinder kan wat hij/zij over heeft op donderdag in het krat leggen;
- Voor het inleveren de oogst wel even wassen en van zand ontdoen;
- De meeste groenten kunnen los in de blauwe kratten of anders in (papieren) zakken;
- De kratten worden op vrijdagmorgen vroeg opgehaald door de Voedselbank.

Pilot voedselbank-tuin op de Moesakker

Naast aandacht vragen voor de Voedselbank leek het een aantal mensen een goed idee om ook een tuintje te gaan onderhouden waarvan de oogst alleen voor de Voedselbank bedoeld is.

De tuinder van tuin 24 is zo lief geweest om de helft van zijn tuin daarvoor af te staan gedurende het groeiseizoen van 2021. Deze voedselbank-tuin is zo'n 30 m². Het groepje initiatiefnemers (Jan D. en Beatrijs bijgestaan door Jan Luuk) is begin april, toen duidelijk werd dat we deze tuin konden gebruiken, voortvarend te werk gegaan: de tuin opschonen, nieuwe indeling maken, een beplantingsplannetje en de bonenstaken al overreid in een kleine drie dagen! Het vijvertje laten we mooi zitten voor de kikker die dan de slakken van de sla kan oppeuzelen.

De twee tevreden initiatiefnemers

De winterrogge is afgeknipt en toen uitgegriep. Zowel de bladeren als de plantenstronkjes van de winterrogge laten we op de bodem liggen zolang er nog geen andere planten in gezaaid of gezet zijn. Dit om uitdroging tegen te gaan en de stikstof nog wat kans te geven in de bodem te gaan.

Het lijkt wel een kathedraal!

Van de broer van Jan kregen we 25 andijvie- en slaplantjes. Het leuke is dat als we het er met mede-tuinders over hebben dat er dan gelijk een aanbod komt van opgekweekte plantjes. Zo staan er al heel wat gekregen tuinbonen, sugar snaps, peultjes, wat uitjes en andijvie. De rode bieten kiemplantjes hebben we gekocht. Naast het vijvertje hebben we voor de vrolijkheid en de insecten wat bloemen gezet (over uit de eigen tuinen).

Het voedselbank-tuintje is nu goed gevuld. De sperziebonen en snijbonen worden nu voorgekweekt. En met een paar weken gaan er een paar pompoenenplantjes de grond in. We denken dat er genoeg courgettes overblijven bij de tuinders, die gedoneerd gaan worden, dus die doen we maar niet. Kom dus eens kijken bij (de rechterhelft) van tuin 24!!

De piepjonge (bieten)plantjes doen hun best

Even hadden we heel gezellige burenen!

Zoekplaatje: rechts onder de rabarberbladeren:

